

- Instructions:** 1) Attempt any Four Questions
 2) All questions carry equal marks
 3) Draw Suitable Diagrams and Maps Wherever necessary
 4) Use of map stencils is allowed.

- Q1. Discuss about the evolution of gender space in India.
 Q2. Describe impact of female literacy on health and social well-being in India.
 Q3 Write about the sex tourism and flesh trade.
 Q4. Discuss role of nongovernmental organisations in gender advocacy.
 Q5 Explain gender empowerment through five year plans in India.
 Q6. Write Short Notes on **Any Two**
 A) Feminization of poverty
 B) Differential access to livelihood in the context of Gendered division of labour.
 C) Women workers in rural context

मराठी भाषांतर

वेळ : 2^{1/2} तास

गुण : ६०

- सूचना : १) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा
 २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत
 ३) आवश्यकतेनुसार योग्य आकृत्या आणि नकाशे काढा.
 ४) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

- प्र.१ भारतातील लिंगभाव अभिक्षेत्राच्या उत्क्रांतीविषयी चर्चा करा.
 प्र.२ भारतातील आरोग्य आणि सामाजिक कल्याणावरील महिला साक्षरतेच्या प्रभावाचे वर्णन करा.
 प्र.३ लैंगिक पर्यटन आणि देह व्यापार याबद्दल लिहा.
 प्र.४ लिंगभावाच्या प्रचारामध्ये अशासकीय संस्थांच्या असलेल्या भूमिकेची चर्चा करा.
 प्र.५ भारतातील पंचवार्षिक योजनांद्वारे होणारे लिंगभावाचे सबलीकरण स्पष्ट करा.
 प्र.६ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)
 अ) गरीबीचे महिलाकरण
 ब) लिंगभावाच्या संदर्भात उपजीविकेच्या संधींच्या उपलब्धतेतील विभिन्नता
 क) महिला कामगार ग्रामीण संदर्भ

*****